Slóðbrótarin hjá PP í Noregi er undangongumaður í Føroyum

Jakob Rugland var ein av teimum fyrstu, ið varð settur í starv hjá Phillips Petroleum í Noregi. Jakob Rugland hevur 30 ára royndir í oljuvinnuni og er nú um at rigga av á skrivstovuni í Stavanger, tí onnur avbjóðing stendur fyri framman. Oljufelagið PP hevur sett hann burturav at taka sær av oljuvinnuni í Føroyum.

DIA MIDJORD

62 ára gamli Jakob Rugland hevur í sløk tredivu ár starvast hjá Phillips Petroleum í Noregi. Tá ið umboð fyri føroysku pressuna vóru á oljuferð í Norðsjónum og eitt nú vitjaði risastóra oljuumráðið Ekofisk, var Jakob Rugland við á ferðini. Hann hevur fingið álagt at vera umboðsmaður hjá Phillips Petroleum í Føroyum, og tað kann nærum samnetast við, tá ið hann í 1968 tók við starvinum hjá PP í Noregi. Tá var oljan bert eitt ævintýr fyri norðmenn, eins og hon í dag er fyri føroyska samfelagið.

Royndur oljumaður

– Eg byrjaði hjá Phillips 1. juni í 1968 og var ein av teimum fyrstu, ið varð starvsettur á skrivstovuni í Stavanger.

Jabob Rugland greiðir víðari frá, at PP kom fram á stóru oljukelduna Ekofisk árið eftir, at hann varð starvsettur, so hann kennir alt, ið hevur við Ekofisk at gera.

– Eg hevði ábyrgdina av øllum samskiftinum millum land og Ekofisk, bæði av farmi og fólki. Samskipaði tyrluflugvingina, syrgdi fyri innkeypinum, hjálparbátunum og nógvum øðrum, sigur Jakob Rugland.

1. januar í ár gavst slóðbrótarin í føstum starvi á skrivstovuni í Tananger í Stavanger, men Jakob Rugland hevur kortini sína egnu skrivstovu í bygninginum. Hann sigur, at hann nú hevur tænt fyri seg hjá Phillips í Noregi og skal komandi árini samstarva við skrivstovuna hjá oljufelagnum í London.

– Í hesum sambandi skal eg burtutav taka mær av arbeiðnum við myndugleikarnar og onnur í Føroyum, tá nú fyrsta útbjóðingarumfarið verður, sigur Jakob Rugland, sum komandi tíðina verður ofta at siggja í Føroyum.

Tit skulu vita alt

Jakob Rugland var sum kunnugt við á allari oljuferðini, tá ið føroyska pressan fleyg tvørtur um Norðsjógvin og vitjaði á trimum oljupallum. Men hví bjóðar ein føroysku pressuni á so kostnaðarmikla ferð.

– Vit kenna ávísa ábyrgd fyri tí, sum føroyingar í næstum verða útsettir fyri. Tí valdu vit at bjóða føroyska pressuni á henda oljutúrin, so tit kunnu siggja við egnum eygum, hvat alt hetta førir við sær. Tað verður eisini nógv lættari hjá tykkum at skriva og hava eina meining um, hvat oljuídnaðurin í veruleikanum er, sigur Jakob Rugland.

Hann leggur aftrat, at hevur ein ikki sæð frálandavinnuna sjálvur, so verður nógv gitt.

– Bæði fyri okkum og tykkum er tískil umráðandi, at tit vita, hvussu alt hongur saman, sigur Jakob Rugland.

Øll tey fyrstu árini arbeiddi Jakob Rugland í flutnings- og útgerðardeildini, men fyri átta árum síðani var hann settur leiðari á starvsfólkadeildini. Nú hevur hann so fingið álagt at umboða oljufelagið í Føroyum - ein uppgáva, ið er ógvuliga meinlík tí avbjóðing, hann tók av fyri sløkum tredivu árum síðan, tá hann fór úr tryggum starvi hjá SAS og byrjaði á skrivstovuni hjá Phillips Petroleum í Noregi.

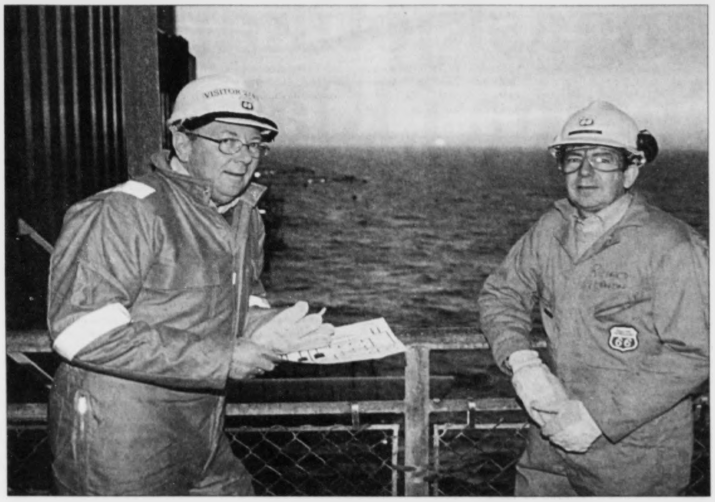

Jakob Rugland (vinstrumegin) kann av sonnum kallast mr. Ekofisk. Her er hann avmyndaður úti á Ekofiskmiðdeplinum saman við Richard Vernon frá Phillips skrivstovuni í London, sum eisini hevur við Føroyar at gera

Mynd: Dia Midjord

Tavan spinnur gull úr gulllaksinum

So væl hevur gingist hjá Tavuni síðstu árini, at ætlanin er at keypa flakavirkið í Leirvík frá Føroya Banka. Keypsprísurin liggur nakað omanfyri tað bankin keypti virkið fyri frá Føroya Fiskavirking. Einasta fordíng fyri at sáttmálin verður undirskrivaður, er eitt veðhald, sum landskassin hevur í virkinum.

ELI GUTTESEN

– Vit eru samdir um prísin, men vit undirskriva ikki keypssáttmálan, uttan virkið hevur rein pappír, sigur Ingvar Joensen, stjóri á Tavuni í Leirvík. Landskassin hevur eitt veðhald hangandi í virkinum, hetta vilja vit hava at bankin fær avklárað áðrenn vit yvirtaka virkið.

Bankin yvirskot

Verður gingið út frá bókførda virðinum á virkinum í roknskapinum hjá Føroya Fiskavirking tann 31.12. 1996, stóð virkið í 5,5 mió. kr.

Bankin keypti tey 11 flakavirkini uttan fyri framtaksloysnina fyri í miðal 45% av bókførda virðinum, og svarar hetta til um 2,5 mió. kr. Men hóast stjórin á Tavuni ikki vil upplýsa keypsprísin, váttar hann, at hesin liggur omanfyri 3 mió. kr. Isolerað sæð hevur bankin yvirskot av søluni, men ikki fyrr enn øll ellivu virkini eru seld kann bankin gera støðuna upp.

Nevndin í Tavuni hevur ætlanir um at stovna nýtt felag, at standa fyri virkinum. Umframt fíggingina av keypinum, letur bankin eisini rakstrarfígging til virkið.

Hóast virkið er eitt av teimum ellivu virkjunum, sum Fiskavirking ikki sjálvt hevur rikið, hevur virkið ikki ligið stilt síðstu árini. Tavan, sum fæst við at framleiða gullaksafars, hevur í trý ár leigað virkið frá Fiskavirking. Royndirnar við hesi framleiðslu hava síðstu árini verið so góðar, at nevndin nú hevur avgjørt at keypa bygningin við maskinum.

Eitt kilo til hvønn

Tavan virkaði góð 3.000 tons av rávøru í 1995. Í fjør vaks rávørunøgdin við 1.000 tonsum so tað vórðu virkað 4.000 tons av gullaksi. 4.000 av rávøru geva eini 1.400 tons av gullaksafarsi. Alt verður fryst í blokk og ein partur av hesum, okkurt um 30 tons, verður seldur í Føroyum meðan restin verður selt uttanlanda.

Størsti marknaðurin er Noreg. Harnæst koma Skotland, Írland, Svøríki og Danmark. Hóast vit hava klárað at liva við marknaðarprísinum eru ikki ætlanir um at økja framleiðsluna enn, sigur Ingvar Joensen, stjóri.

Veiðitíðin eftir gullaksi er frá várinum og nakað út á heystið. Men ætlanir er at gera umvælingar á virkinum so væntandi verður ikki tikið ímóti rávøru fyrr enn fyrst í mai.

Bátarnir, sum hava avreitt til virkið, eru hesir: Stjørnan, Polarhav, Eysturbúgvin, Vesturbúgvin, Jaspis og Ametyst.

Nevndin í Tavuni telur fýra limir. Formaður er Jógvan Elias Joensen. Hinir limirnir eru Ásmundur Justinussen, Joen Magnus Rasmussen og Ingvar Joensen, sum eisini er stjóri á virkinum.

Útlitini

Um útlitini sigur stjórin:

– Vit hava higartil klárað at svarað hvørjum sítt, hóast eina húsaleigu upp á 300.000 kr. um árið ella 25.000 kr. um mánaðin umframt tryggingarútreiðslur og grundleigu. Vit fóru undir virksemi tá tað sá svartast út í Føroyum og øll virkini endaðu í Fiskavirking. Eingin kennir framtíðina og eg veit ikki hvussu prísirnir fara at hilnast, men alt bendir á at vit fáa projektið at hanga saman, sigur stjórin Ingvar Joensen úr Leirvík.

Andstøðan í Havn óvitandi um gongdina í ruskmálinum

– Málið um at leingja ella gera nýggjan sáttmála hevur ongantíð verið fyri í fíggjarnevndini til góðkenningar, sigur Lisbeth L. Petersen, býráðslimur Sambandsfloksins í Havn.

Herfyri steðgaði øll ruskkoyring í Havn, tí Tom Hellisdal, ið hevur ruskkoyringina um hendi, skyldaði MVG. Bilarnir vórðu tiknir, og í tvær vikur var eingin heintan av ruskinum.

Nú er sáttmálin sambært býráðsformanninum Leiv Hansen, longdur, og við bankans hjálp eru bilarnir leyslatnir aftur, so rusk kann savnast.

Lisbeth L. Petersen, býráðslimur sigur, at andstøðan einki hevur fingið at vita um nýggju avtaluni millum býráðið og Tom Hellisdal, enn tað, sum hevur staðið í fjølmiðlunum.

– Vit mugu fáa at vita, um gamli sáttmálin er longdur, ella nýggjur er gjørdur við kanska okkurt annað felag hjá Tom Hellisdal. Tað má so fyrileggjast fíggjarnevndini. Og hetta er serliga átrokandi, nú so nógvir trupulleikar hava verið, sigur Lisbeth L. Petersen.

Det store møntrøveri

Bókaummæli: Føroyskt gifta Dorte Haraldson hevur skriva spennandi ungdómskrimibók, ið nýliga er komin út á forlagnum Wisby –Wilkens.

BEATE L. JENSEN.

Herfyri kom út ein ungdómsbók, sum Dorte Haraldson hevur skrivað.

Dorte er gift við havnardreinginum Hera Haraldson, og er tað orsøkin til, at vit hava fingið fatur á ungdómsbókini, ið, sum heitið sigur »Det stpore møntrøveri«, er ein stutt krimisøga, ætlað ungum.

Í veruleikanum er hetta eisini ein søga, um hvussu tvey ættarlið, tað elsta í familjuni, og tað yngsta kunnu vera felags um mangt, og har yngsti limurin í familjuni longu heilt tíðliga finnur útav, at hann, ið hesum førinum ein hon, er uppá bylgjulongd við tann elsta. Løgið í veruleikanum at hugsa sær, tó við hesum verður mið-liðið lopið um. men soleiðis er tað mangan.

Stritte og Tim

Í bókini er tað gentan »Stritte«, sum fer at ferðast hjá ommu sínum, sum hon plagar, og á ein løgnan hátt, meðan foreldrini hava nóg mikið um at vera við at passa ein lítlan handil, koma báðar at fáa ein stóran leiklut í einum ráni, har triggir mans stjala eitt privat savn við sjáldsomum myntum.

Mitt í øllum hesum kemur barnaheimsdrongurin Tim at vera.

Tim er rýmdur av einum barnaheimi og fjalir seg fyri øllum, tí hann veit ikki rættiliga, hvat hendir, um hann verður funnin. Løgreglan og øll onnur leita eftir honum. Av somu orsøk er hann sera illgrunasamar, um nakar vendir sær til hansara, hóast viðkomandi einki sum helst veit um lagnu hansara. Eisini veit Tim, at hann skal í familjupleygu um so er, at hann verður funnin, m.a. av tí at hann er so beistaligur.

Ein harður hundur

Men er hann nú tað? Eru tað ikki umstøðurnar, sum hava gjørt sítt til, at Tim er ein ólukkuligur drongur, sum bara vil hava frið?

Og kanska »Stritte« og familja hennara vilja hjálpa honum við tí, eftir sum tey øll knappliga eru vavd upp í stóra myntránið, har ein av ránsmonnunum er ein rættiliga harður hundur, sum ikki hevur virðing fyri menniskjalívum.

Ið hvussu er, er »Det store møntrøveri« ein spennandi bók hjá ungdómi í 12 til 14 ára aldri at lesa.

»Det store møntrøveri«, sum føroyskt gifta Dorte Haraldson hevur skrivað

Hvussu søgan endar, skal ikki komast nærri inn á her.

Bókin er komin út á bókaforlagnum Wisby & Wilkens, og tekningarnar hevur Lasse Bo Andersen gjørt.

Fyrilestrar um góðar kostvanar

Læknin Finn Skøtt Andersen, leiðari á heilsudeplinum »Humlegaarden« í Humlebæk á Sælandi fer at halda fyrilestrar hetta vikuskiftið.

DIA MIDJORD

Í morgin verður fyrilestur á Hotel Vágum kl. 16.00, leygardagin á sjómansheiminum í Runavík kl. 14.00 og á Hotel Føroyum í Havn kl. 17.30, og sunnudagin verður fyrilestur á sjómansheiminum í Klaksvík kl. 15.00 .

Fyrilestrarnir snúgva seg um góðar kostvanar. Røtt verður um náttúruúrdráttir, plantur, ið nýttar verða í heilivági, um umhvørvið og tess týdning, um týdningin av vitaminum og mineralum o.s.fr.

Fyrilestrarnir vara okkurt um hálvanannan tíma. Luttøkugjald verður at gjalda, har íroknað er drekkamuður.

Finn Skøtt Andersen er í Føroyum í sambandi við grønu viku, sum Runavíkar Sjómansheim skipar fyri. Hann býr hesar dagarnar á Runavíkar Sjómansheimi.